

Redegørelse om inspektion i AP Pension livsforsikringsaktieselskab

1. Indledning

Finanstilsynet var i perioden januar - februar 2019 på inspektion i AP Pension livsforsikringsaktieselskab (herefter AP Pension).

Inspektionen var en ordinær undersøgelse, hvor alle væsentlige områder blev gennemgået ud fra en risikobaseret vurdering med størst vægt på de områder, der har den største risiko. Inspektionen omfattede bl.a. ledelse og organisation, investeringsområdet, risikostyring, solvensforhold, forsikringsforretningen og outsourcing. Værdiansættelse af forsikringsforpligtelser i overensstemmelse med Solvens II indgik ikke i inspektionen, da området har indgået i en tværgående temaundersøgelse i hele sektoren.

2. Sammenfatning og risikovurdering

AP Pension havde ultimo 2018 ca. 360.000 kunder, inklusive gruppelivskontrakter, løbende præmier for ca. 4,9 mia. kr. samt kundemidler for godt 115 mia. kr. Det gør AP Pension til Danmarks 4. største kommercielle livsforsikringsselskab.

AP Pensions væsentligste forretningsområder er salg i Danmark af pensionsprodukter samt dækninger ved tab af erhvervsevne og dødsfald. AP Pension nytegner både i gennemsnitsrente- og markedsrentepensioner. AP Pension har i de senere år oplevet en betydelig vækst.

Finanstilsynet har på baggrund af mængden af påbud af styringsmæssig karakter meddelt selskabet, at Finanstilsynet forventer, at bestyrelsen og direktionen har fokus på at sikre, at selskabets ledelsesstrukturer rettes op. Selskabet bør i forbedringen af ledelsesstrukturen have fokus på at styrke de tre forsvarslinjer.

Forretningsmodel

Finanstilsynet vurderede, at AP Pensions hidtidige forretningsmodel, hvor der gives væsentlige rabatter på SUL-produkterne, og hvor der samtidig udloddes midler til kunderne i form af AP Loyalitetsbonus, var udfordret. Selskabet modtog på denne baggrund en risikoplysning.

Selskabet modtog påbud om at sikre, at forrentningen af selskabets særlige bonushensættelser type A svarer til markedsmæssige vilkår for ansvarlig lånekapital.

Finanstilsynet konstaterede, at selskabets kapitalplan ikke indeholdt stress-test af væsentlige risici, f.eks. vækst, renteniveau og ændringer i levetider. Selskabet modtog påbud om at sikre, at kapitalplanen indeholder stresstests, der dækker de væsentlige risici i selskabet.

Finanstilsynet vurderede, at selskabet bør have øget fokus på løbende at belyse og overvåge risikoen i kundernes pensionsydelse, idet der f.eks. ved manglende overvågning er risiko for, at produkterne i praksis styres anderledes end ønsket og besluttet af bestyrelsen. Selskabet modtog på denne baggrund en risikoplysning.

Bestyrelsens arbejde

Selskabet modtog påbud om at sikre, at politikken om kapitalstruktur indeholder strategiske mål for kapitalstrukturen, herunder identifikation og afgrænsning af de risici, selskabet ønsker at påtage sig.

Finanstilsynet konstaterede, at der var en række fejl og mangler i forhold til parafering, paginering og underskrifter af selskabets bestyrelsesprotokoller. Der var tale om gentagelsestilfælde. Selskabet modtog derfor påbud om at sikre, at den fremtidige parafering, paginering og underskrivelse sker korrekt.

Selskabet modtog påbud om at sikre, at bestyrelsen træffer beslutning om omfanget af direktionens rapportering til og information af bestyrelsen således, at bestyrelsen har et indgående overblik over selskabet og dets risici.

Hvidvasklovgivning

Selskabet levede ikke fuldstændigt op til hvidvasklovens krav ved indledningen af inspektionen. Eksempelvis havde selskabet ikke tilstrækkelige godkendelsesprocesser for en politisk eksponeret person eller en nærtstående eller nær samarbejdspartner til en politisk eksponeret person (PEP). Selskabet modtog påbud om at sikre tilstrækkelige skriftlige politikker, procedurer og kontroller på hvidvaskområdet. Selskabet skal endvidere sikre, at etablering og videreførelse af en forretningsforbindelse med en PEP skal godkendes af den hvidvaskansvarlige.

Selskabet modtog endvidere påbud om at indføre procedurer for med passende interval at afgøre, om kunden og dennes begunstigede er en politisk eksponeret person eller en nærtstående eller nær samarbejdspartner til en politisk eksponeret person.

Ledelsessystemet

Selskabet modtog påbud om at sikre, at der foreligger en complianceplan, der definerer compliancefunktionens aktiviteter og tager højde for alle relevante områder og aktiviteter, samt påbud om at sikre, at compliancefunktionen har de nødvendige ressourcer til at kunne varetage sine opgaver.

Selskabet modtog påbud om at sikre, at intern auditfunktionen har de nødvendige ressourcer til at kunne varetage sine opgaver, og om at sikre, at der foreligger en auditplan, som indeholder det auditarbejde, der skal udføres i de kommende år, idet der tages højde for alle selskabets aktiviteter og hele ledelsessystemet.

Selskabet modtog desuden påbud om at sikre, at der ikke er formuleringer i funktionsbeskrivelsen for ansvarshavende aktuar, der begrænser den ansvarshavende aktuars adgang til alle oplysninger, som denne finder nødvendige for udøvelsen af hvervet.

Investeringsmæssige forhold

Selskabet modtog påbud om at sikre, at investeringspolitik og -retningslinjer tilrettes i forhold til selskabets overordnede strategiske mål på investeringsområdet, herunder i forhold til alternative investeringer.

Finanstilsynet konstaterede, at selskabet ikke havde fastsat grænser for, hvor stor eksponeringen må være over for ændringer i den implicite volatilitet i selskabets optioner og optionselementer. Selskabet modtog derfor påbud om at sætte sådanne grænser.

Selskabet modtog påbud om at sikre, at bestyrelsen tager stilling til de tredjepartsfonde, som selskabet tilbyder sine kunder i unit-link miljøet. Dette med henblik på at sikre, at selskabets aktiver investeres således, at forsikringstavernes og de begunstigedes interesser varetages bedst muligt.

Selskabet modtog påbud om at sikre, at mæglerbetjente kunder i både indtegningsdokumenter og ved bekræftelse af investeringsvalget er informerede om, at kundernes opsparing ikke kan forblive i de mæglerudbudte tredjepartsfonde ved eventuelt ophør af samarbejde. Selskabet skal sikre, at kunderne informeres om, at opsparingen i den situation skal handles ud og placeres i andre investeringer.

Selskabet modtog påbud om at sikre, at der på investeringsområdet løbende sker skriftlig og betryggende rapportering om overholdelsen og udnyttelsen af samtlige grænser for risikotagning.

Alternative investeringer

Selskabet modtog en risikoplysning om, at manglende ressourcer i forbindelse med varetagelse af fondsinvesteringer og ejendomsinvesteringer kan udgøre en risiko for, at selskabet ikke investerer aktiverne således, at forsikringstagernes og de begunstigedes interesser varetages bedst muligt.

Selskabet modtog påbud om at fastsætte relevante mål og sammenligningsgrundlag til vurdering af opnåede afkast i forhold til alternative investeringer.

Selskabet modtog påbud om at sikre en tilstrækkelig løbende identificering og måling af risici, herunder især i investeringsperioden i tilsagnsbaserede fonde. Selskabet modtog endvidere påbud om at sikre en tilstrækkelig overvågning og rapportering i forbindelse med alternative investeringer.

Finanstilsynet konstaterede, at selskabet i adskillelige sager havde foretaget interne handler af aktiver mellem kundegrupper, egenkapital m.v. Finanstilsynet vurderede, at der ved interne handler af alternative aktiver vil være en iboende risiko for, at dette ikke sker til markedskonforme priser. Vælger selskabet alligevel at foretage sådanne interne handler, skal det være særlig omhyggeligt med at godtgøre og dokumentere, at handlerne er foretaget på markedskonforme priser og vilkår. Selskabet modtog på denne baggrund en risikoplysning.

Selskabet modtog påbud om sikre, at værdiansættelsen af ejendomsinvesteringer sker på baggrund af processer og metoder, der bedst muligt inddrager relevante markedsinformationer på løbende basis. Baggrunden var, at Finanstilsynet konstaterede en vis træghed i opdateringer af afkastkrav.

Selskabet modtog påbud om at behandle investeringerne i landbrugsejendommene værdimæssigt i overensstemmelse med DCF-metoden, herunder at inddrage værdien af forpagtningsaftalerne. Selskabet modtog endvidere påbud om at sikre, at forretningsgange om værdiansættelse af aktiver er tilstrækkelige.

Aktuarmæssige forhold

Selskabet modtog påbud om at sikre, at selskabets nytægningsgrundlag er betryggende for så vidt angår dødelighedsforudsætninger for alle aldre.

Finanstilsynet konstaterede, at der siden 2012 har været behov for at tilskrive en større andel af de kollektive midler til nogle policer frem for andre i samme rentegruppe, målt i forhold til depotstørrelse. Finanstilsynet konstaterede, at selskabet ikke havde opsat en formaliseret proces, hvor det blev overvåget og dokumenteret, at der ikke sker omfordeling af væsentlig økonomisk størrelse mellem forsikringstagerne. Selskabet modtog på den baggrund påbud om at sikre, at regler for beregning og fordeling af realiseret resultat til forsikringstagerne og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, er rimelige.

Endelig modtog selskabet påbud om at validere beregningen af de forsikringsmæssige hensættelser hørende til kritisk sygdom.

Information til kunder

Selskabet har en afgrænset gruppe pensionerede kunder, for hvilke der gælder en særlig udjævningsmekanisme, som skal sikre, at de planlagte nedreguleringer sker over flere år, og at ydelserne ikke nedreguleres mere end et vist niveau årligt. Selskabet modtog påbud om at sikre, at informationen til denne kundegruppe giver et konkret og gennemskueligt overblik over de enkelte ydelser, samt de eventuelle nedreguleringer af ydelserne, der sker.

Forhold vedrørende afdeling for skadesbehandling

Selskabet modtog påbud om, at der for skadesafdelingen indføres, gennemføres og opretholdes et effektivt samarbejde, intern rapportering og meddelelse af oplysninger på alle relevante områder. Selskabet skal sikre, at der sker dokumentation af de antagelser, der benyttes ved beregning af den mærhensættelse, der er indført for at afspejle, at skadesafdelingen har oplevet meget lange ventetider og har været bagud i forhold til selskabets interne grænser for sagsbehandlingstid.

Risikostyringssystemet

Selskabet modtog påbud om at sikre, at nøglepersonen for risikostyringsfunktionen i relevant omfang inddrages i vurderingen af direktionens og bestyrelsens beslutningsgrundlag, samt påbud om at selskabet skal sikre, at risikostyringssystemet dækker aktiv-passiv-styring. Endelig skal selskabet sikre, at risikostyringsfunktionen har et tæt samarbejde med aktuarfunktionen.

Selskabet modtog påbud om at sikre, at der i risikostyringssystemet er rammer på likviditetsrisici. Selskabet skal derudover specificere risikotolerancegrænser i alle relevante risikokategorier i overensstemmelse med virksomhedens overordnede risikovillighed. Selskabet skal endvidere sikre, at risikostyringssystemet har opsat rapporteringsprocedurer og -processer, der sikrer, at oplysninger om de væsentlige risici, som selskabet er eksponeret mod, overvåges og analyseres aktivt.

Selskabet modtog påbud om at dokumentere indregningen af det udskudte skatteaktiv, der indgår i beregningen af solvenskapitalkravet, herunder at påvise, at det vil medføre fremtidige fordele under hensyntagen til størrelsen af det umiddelbare tab og dets indvirkning på selskabets nuværende og fremtidige situation.

Selskabet modtog påbud om at sikre sig, at det ud fra hver enkelt vurdering af egen risiko og solvens er muligt for en tredjepart at evaluere selskabets vurdering af den anvendte metode til indregning af hensættelsernes tabsabsorberende effekt i solvenskapitalkravet.

Selskabet modtog påbud om at dokumentere vurderingerne af, i hvilket omfang antagelserne knyttet til den metode, der benyttes i beregningen af risikotillægget, er opfyldt.

Selskabet modtog påbud om at sikre sig, at den aktuelle udnyttelse og udnyttelsen over tid af de fastsatte rammer på risikostyringsområdet rapporteres. Desuden fremgik det af samme påbud, at selskabet skal sikre, at informationssystemerne sikrer klare, konsekvente og relevante oplysninger om virksomheden og de risici, som selskabet er eksponeret mod.

Indberetninger til Finanstilsynet

Selskabet modtog påbud om at sikre, at selskabets årlige og kvartalsvise kvantitative indberetninger er korrekte og indsendes rettidigt.

Solvensforhold

AP Pensions solvenskapitalkrav udgjorde ca. 1,3 mia. kr. pr. ultimo 2018, mens det samlede anerkendte kapitalgrundlag til opfyldelse af solvenskapitalkravet udgjorde ca. 4,5 mia. kr. Dette svarer til en solvensdækning på ca. 339 pct.